

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Sintonen, S. & Vihmalaakso, J. (2023) Podcasteista uudenlaista kuulokulmaa oppimiseen. TAMK-konferenssi – TAMK Conference 2023. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, Erillisjulkaisuja, s. 205-211.

URL: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7266-78-6>

*Sanna Sintonen, erikoissuunnittelija, Opiskelun tuki ja hyvinvointipalvelut,
Tampereen ammattikorkeakoulu*

*Jarmo Vihmalaakso, erikoissuunnittelija, Opiskelun tuki ja hyvinvointipalvelut,
Tampereen ammattikorkeakoulu*

PODCASTEISTA UUDENLAISTA KUULOKULMAA OPPIMISEEN

Asiasanat: Podcast, oppiminen

Tampereen ammattikorkeakoulussa (TAMK) rakennettiin COVID-19-pandemian aikana uusia oppimisen tiloja. Yksi tiloista oli podcast-tuotantoja varten toteutettu studio, joka mahdollistaa uudenlaisia oppimisen kokemuksia opiskelijoillemme. Teknisesti podcast on äänitiedosto, mutta ennen kaikkea se on tapa tuottaa ääneen perustuvia kuulokulmia. Podcastit ovat 2000-luvun ilmiö, joka videon tavoin vapauttaa oppimista ajasta ja paikasta. Podcast tuo lisäarvoa tilanteisiin, joissa opiskelija on opetuksen vastaanottajana. Onkin mahdollista, että podcastit voisivat vähentää oppimisen kuormittavuutta erityisesti verkko-opinnoissa. Oppimisen aineistojen kuuntelun lisäksi podcastit mahdollistavat opiskelijalle oman osaamisensa kehittämisen ja jakamisen. Tässä artikkelissa kerromme kokemuksiamme podcastien teosta ja opetuskäytön kehittämisestä TAMKissa.

Podcasteista tuli ilmiö 2000-luvun alkupuolella, kun mukana kuljettavat, äänitiedostoja soittavat pod-laitteet alkoivat vallata markkinoita. Vuonna 2005 New Oxford American Dictionary valitsi vuoden uusiksi sanoiksi sudokun ja podcastin (Oxford Languages 2023). Kuuntelun merkitys viihteen kuluttamisessa on kasvanut tasaisesti viime vuosikymmenten ajan, mistä äänikirjojen menestys on erinomainen esimerkki. Podcastien käyttö korkeakouluopetuksessa on kuitenkin vasta alussa.

Ääntä sisältävän tapahtuman tallentamista ja jakamista verkkosivujen tai blogin kautta RSS-syötteen avulla kutsutaan podcastiksi. Eri-
laiset palvelut, kuten Spotify tai Google Podcast, pystyvät lataamaan
podcastit RSS-syötteistä automaattisesti ja jakamaan niitä omien
kanaviensa kautta edelleen. Perinteisten podcastien rinnalle on vuo-
sien saatossa kehittynyt myös uusia muotoja, kuten parannettu tai
tehostettu podcast, jossa podcastin mukana esitetään multimediaa,
esimerkiksi kuvia. Myös video mediana on saanut paljon jalansijaa ja
videomuotoon tehtyjä podcasteja kutsutaan vodcasteiksi. Nämä ovat
yleensä tavallisia keskusteluina tallennettuja podcasteja, mutta pelkän
äänen lisäksi niissä on kuva mukana. (Fernandez ym. 2014.) Teknisesti
podcastit ovat äänitiedostoja.

Fernandez ym. (2014) kirjallisuuskatsauksen mukaan podcastien
eduiksi korkeakouluopetuksessa on listattu esimerkiksi muunnetta-
vuus, joustavuus ja mukavuus, kuuntelu missä tahansa milloin ta-
hansa, mahdollisuus moniajoon liikkuesssa, helppo yhteys internetiin
tarvittaessa, uudelleen kuuntelemisen mahdollisuus, toistonopeuden
hallinta, RSS-syötteiden tilaamisen mahdollisuus, valinnan vapaus,
hyödyt auditiivisille oppijoille sekä yleisesti etä- ja verkko-opetuksen
laadun paraneminen. (Fernandez ym. 2014.)

Podcastien käyttöä opetuksessa on myös kritisoitu. Tutkimuksissa po-
dcastit eivät ole kaikissa tilanteissa saavuttaneet opiskelijoiden suosio-
ta, eivätkä opiskelijat ole oivaltaneet podcastien hyötyjä. Oppimateri-
aalin kuuntelu tietokoneella ei ehkä ole mielekästä, sillä video saattaisi
tällöin tarjota paremman tavan oppimiseen. Podcasteiksi tallennettu
lähiopetus on myös vähentänyt opetukseen osallistumista. Vertailtaes-
sa podcasteja perinteisempiin materiaalityyppeihin, kuten kirjoihin, ne
eivät ole osoittautuneet erityisen tehokkaiksi. (Fernandez ym. 2014.)

Opiskelijahyvinvoinnin näkökulmasta podcastit voivat kuitenkin luo-
da lisäarvoa korkeakoulutukseen. Podcastien kuuntelun on todettu
vähentäneen opiskelijoiden stressiä ennen tenttiä ja parantaneen ylei-
sesti korkeakoulun ilmapiiriä. Oppimisen kannalta podcastien hyöty
oppimiselle on todettu erityisesti silloin, kun podcast on kuunneltu
useita kertoja ja siitä on tehty muistiinpanoja. (Fernandez ym. 2014.)

Opiskelijoiden aktivointi digiopetuksessa on jatkuva keskustelunaihe, mikä haastaa opettajia. Verkkoluennot helposti passivoivat opiskelijoita ja ohjaavat heidät kuuntelemaan sekä katselemaan opettajan tekemistä. Tämä helposti turruttaa aisteja ja ajatusten juoksu hidastuu. Arvelimme, että podcastien käyttö voisi vähentää oppimisen kuormittavuutta erityisesti etäopinnoissa.

Podcasteilla on korkeakoulutuksen näkökulmasta monenlaisia käyttötapoja ja -tapauksia, joten ei voida suoraan sanoa, että podcastit erityisesti edistäisivät tai haittaisivat oppimista korkeakoulussa. Podcasteja on käytetty hyvin moneen eri tarkoitukseen. Podcasteja voidaan käyttää opetuksen tukena esimerkiksi ohjeistuksen apuna, luentotallenteina sekä palautteiden antamiseen. Opetukseen liittyvät podcastit ovat yleensä luennon korvaavia tallenteita, lisämateriaaleja tai opiskelija-projekteja. (Fernandez ym. 2014.) TAMKissa haluttiin mahdollistaa podcastien tuottaminen sekä opettajille että opiskelijoille.

Podcast-studio pystyyn

Fernandezin (2014) mukaan podcastien käytön kehittämiseen liittyviä keskeisiä asioita ovat mm. podcastien laatu, aitous, vapaus ilmaista itseään, tekninen tuki, tekijänoikeudet ja yksityisyys. TAMKissa podcastien tuottamisen kehittäminen konkretisoitui vuoden 2020 alussa, jolloin ensimmäisen podcast-studion rakentaminen aloitettiin. Studion tavoitteena oli mahdollistaa sekä opettajille että opiskelijoille vapaus ilmaista itseään ja tuoda esille asiantuntijuuttaan omalla äänellään (KUVA 1). Laadukkaan teknologian lisäksi studion kylkeen rakennettiin matalan kynnyksen asiantuntijapalvelu tukemaan koko tuotantoprosessia käsikirjoittamisesta julkaisuun.

Podcasteistamme haluttiin kevyesti käsikirjoitettuja, luonnollisia ja erityisesti keskusteluihin pohjautuvia. Keskusteluja varten tila akustoitettiin kokolattiamatolla ja verhoilla. Laadukkaan tallentamisen mahdollistamiseksi studiotilaan hankittiin hyvälaatuiset podcast-mikrofonit, tietokone ja tietokoneeseen erillinen USB-äänikortti. Tilassa on toteutettu lukuisia podcasteja onnistuneesti ja tahti vain kiihtyy, kun pandemian jälkeen olemme jälleen palanneet kampukselle.

Studion rinnalle otettiin käyttöön podcastien etätallennuksen mahdollistava sovellus, mikä auttaa erityisesti kansainvälisten asiantuntijoiden osallistumista podcast-tuotantoihin. Etätallennuksen avulla toteutettujen podcastien laatu on hyvä, jos osallistujien tietokonelaitteistot ja ympäröivät olosuhteet (esimerkiksi akustiikka) tukevat äänen lähettämistä.

KUVA 1. Jarmo Vihmalaakso ja Sanna Sintonen TAMKin podcast-studiossa keskustelemassa podcastien käytöstä. (Kuva: Jarmo Vihmalaakso)

Podcastit osaksi TAMKin opetusta

Voice of Korkeakoulu – Podcasteista kuulokulmaa oppimiseen -otsikolla esittelimme syksyn 2022 Interaktiivinen Tekniikka Koulutuksessa -konferenssissa TAMKissa saatuja kokemuksia podcastien opetuskäytöstä (KUVA 2). Posteria varten tuotimme kaksi podcastia ja yhden vodcastin (LINKKI: <https://tuni.cloud.panopto.eu/Panopto/Pages/Sessions/List.aspx?folderID=3069f639-749f-48df-9532-ae-800d10cec>) opettajien, opiskelijoiden ja asiantuntijoiden podcast-tuotantokokemuksista. Podcasteihin on mahdollista tutustua myös julisteen QR-koodien kautta (KUVA 3).

Monille TAMKin opettajille pelkän äänen käyttö verkko-opetuksessa on ollut uusi menetelmä. Korona-aikana opettajat tottuivat videota-paamispalveluihin. Tallennettujen videoluentojen arvo on jaetussa materiaalissa, ei ”pallopäiden” tuijottamisessa. Videoluennot helposti passivoivat opiskelijoita ja ohjaavat heidät kuuntelemaan sekä katselemaan opettajan tekemistä.

Tuottamissamme podcasteissa pohdittiin esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Voisivatko podcastit auttaa opiskelijoiden aktivoinnissa?
- Mitä ajattelevat podcasteja tehneet opettajat?
- Miten podcastien tekeminen onnistuu TAMKissa?
- Mitä etuja ja haasteita podcastien opetuskäyttöön liittyy?
- Millaisen oppimiskokemuksen podcastit voivat tarjota?
- Millaisia kokemuksia opiskelijoillamme on podcastien käytöstä?

KUVA 2. Jarmo Vihmalaakso ja Sanna Sintonen esittelivät TAMKin kokemuksia podcasteista opetuskäytöstä Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa -konferenssissa 2022. (Kuva: Leena Katto)

Podcastit julkaisemisen mediana

Suomalaisissa korkeakouluissa hyödynnetään podcastia julkaisemisen mediana toistaiseksi vielä melko vähän. Mediana podcast tarjoaisi mahdollisuuden erottua joukosta ja tarjota opetussisältöjen lisäksi korkeakoulun eri kohderyhmille sopivia kuulokulmia erilaisiin hankkeisiin, tapahtumiin, opinnäytteisiin ja asiantuntijaosaamiseen.

Podcastien julkaiseminen edellyttää sitä, että sen sisältö ja laatu on tarkistettu (esimerkiksi toimituskunta). Teknisesti podcastin tulee tarjota miellyttävä kuuntelukokemus. Sisällöllisesti julkaistavien podcastien tulee olla TAMKin arvojen mukaisia ja eettisesti kestäviä. Podcast tarvitsee selkeän aloituksen ja lopetuksen, mistä sen konteksti selviää kuulijalle. Saavutettavuusvaatimukset edellyttävät myös sitä, että virallisesti julkaistulle podcastille on olemassa tekstivastine.

Podcasteilla on pedagogista potentiaalia

Podcastien opetuskäyttö laajenee vähitellen Tampereen ammattikorkeakoulussa. COVID-19-pandemia-aikana käyttöön otettu podcast-studio on osoittanut, että uudenlaisille menetelmille on paikkansa korkeakouluopetuksessa. Korkeakouluista ei asiantuntijapuheäkkiä lopu. Podcastit ovat vielä uusi media, joten useimmilla perinteisillä ammattialoilla ei vielä ole podcastien tuottajia.

Podcastit monipuolistavat oppimateriaaleja erityisesti joustavia opetuksen muotoja käytettäessä. Lähivuodet näyttävät, millaisen paikan podcastit lunastavat opetuksessa. Olemme perustaneet koulutuksen monet käytännöt näköaistiin. Pelkälle kuuntelulle voisi olla joissakin tilanteissa kysyntää. Podcastit mahdollistavat esimerkiksi fyysisen aktiivisuuden, kuten käsillä tekemisen kuuntelun kanssa samanaikaisesti. Sillä, että voi ulkoilla tai vaikkapa tehdä kevyitä kotitöitä oppimistilanteen yhteydessä, voisi olla vaikutusta opiskelijahyvintointiin.

Podcastit tarjoavat myös opiskelijoille helpon mahdollisuuden kokeilla hartioilleen asiantuntijan viittaa. Podcast on paitsi hyvä oppimateriaalin muoto, myös potentiaalinen tapa reflektoida oppimista. Jokaisella on mahdollisuus tulla oman alansa parhaaksi suomenkieliseksi podcastien tuottajaksi.

KUVA 3. Interaktiivinen Tekniikka Koulutuksessa 2022 -konferenssissa esitelty poster. (Kuva: Jarmo Vihmalaakso & Sanna Sintonen)

Lähteet

Fernandez, V., Sallan, J. M. & Simo, P. 2014. Past, present, and future of podcasting in higher education. Teoksessa M. Li & Y. Zhao (Eds.), *Exploring Learning & Teaching in Higher Education* (pp. 305–330). Berlin, Heidelberg: Springer. doi:10.1007/978-3-642-55352-3_14

Oxford Languages. 2023. New Oxford American Dictionary. Verkkosivusto. Luettu: 9.1.2023. Saatavissa: <https://languages.oup.com/word-of-the-year/>